

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะดังสาระสำคัญต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน หลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างรูปแบบการพัฒนา

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. กลุ่มทดลอง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการ
5. การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน

หลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

6. กระบวนการวิจัยและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน หลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิจัยระยะที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ
กองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด มีสาระสำคัญดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร การวิจัยครั้งนี้หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เป็นกองทุน
หลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 202 กองทุน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนกองทุนหลักประกันสุขภาพ แยกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนกองทุนหลักประกันสุขภาพ
1	เมืองร้อยเอ็ด	14
2	เกษตรวิสัย	15
3	ปทุมรัตต์	9
4	จตุรพักตรพิมาน	13
5	ธวัชบุรี	13
6	พนมไพร	14
7	โพนทอง	15
8	โพธิ์ชัย	10
9	หนองพอก	10
10	เสลภูมิ	17
11	สุวรรณภูมิ	16
12	เมืองสรวง	5
13	โพนทราย	5
14	อาจสามารถ	11
15	เมยวดี	4
16	ศรีสมเด็จ	8
17	จังหาร	8
18	เชียงขวัญ	6
19	หนองฮี	4
20	ทุ่งเขาหลวง	5
	20	202

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด ดังมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นทั้ง 20 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ ในที่นี้จะกำหนดไว้ที่ 0.05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{202}{1 + 202(0.05)^2} \\ &= 134.21 \end{aligned}$$

จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ ดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 134.21 ตัวอย่าง เพื่อให้เป็นตัวเลขจำนวนคู่และง่ายต่อการจำแนก ผู้วิจัยได้ปัดเศษออกเนื่องจากไม่ถึง 0.5 จึงกำหนดเป็นจำนวนตัวอย่าง 134 ราย และเพื่อให้การกระจายข้อมูลตามอำเภอต่าง ๆ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละอำเภอ} = \frac{\text{จำนวนกองทุนสุขภาพระดับท้องถิ่นในอำเภอนั้น} \times 134}{202}$$

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบกำหนดระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เรียกว่าระดับชั้น หรือชั้นภูมิแล้วสุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เอาหน่วยตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มทุกระดับชั้น ตามจำนวนสัดส่วนที่กำหนดตามตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนตัวอย่างแยกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนกองทุนหลักประกัน สุขภาพ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	เมืองร้อยเอ็ด	14	9
2	เกษตรวิสัย	15	10
3	ปทุมรัตต์	9	6
4	จตุรพักตรพิมาน	13	9
5	ธวัชบุรี	13	9
6	พนมไพร	14	9
7	โพนทอง	15	10
8	โพธิ์ชัย	10	7
9	หนองพอก	10	7
10	เสลภูมิ	17	11
11	สุวรรณภูมิ	16	11
12	เมืองสรวง	5	3
13	โพนทราย	5	3
14	อาจสามารถ	11	7
15	เมยวดี	4	3
16	ศรีสมเด็จ	8	5
17	จังหาร	8	5
18	เชียงขวัญ	6	4
19	หนองฮี	4	3
20	ทุ่งเขาหลวง	5	3
	รวม	202	134

กองทุนหลักประกันสุขภาพ ทั้ง 20 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ คณะกรรมการบริหาร
กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จำนวนกองทุนฯ ละ 7 คน ประกอบด้วย นายกองค้ำการ
บริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือ

สภาเทศบาล อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้แทนชุมชนหรือหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ ในการให้ข้อมูลตามแบบสอบถาม ดังนั้นจึงมีผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 134 กองทุน ๆ ละ 7 คน รวม 938 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่

- 2.1.1 ปัจจัยด้านความรู้
- 2.1.2 ปัจจัยด้านด้านภาวะผู้นำ
- 2.1.3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
- 2.1.4 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท
- 2.1.5 ปัจจัยด้านการสื่อสาร

2.2 ตัวแปรคั่นกลาง เป็นปัจจัยเชิงเหตุและผล ได้แก่

- 2.2.1 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม
- 2.2.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

2.3 ตัวแปรตาม ซึ่งเป็นปัจจัยผลลัพธ์ คือ ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่

- 2.3.1 การบริหารจัดการ
- 2.3.2 นวัตกรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยสังเคราะห์จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจความหมายของตัวแปรให้ตรงตามทฤษฎีคั่นคว่ำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแบบวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้จากงานวิจัยที่เคยศึกษาตัวแปรเหล่านี้มาก่อน ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ปัจจัยด้านความรู้ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะข้อคำถาม โดยเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ กับไม่ใช่

2. ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามลำดับปัจจัยที่นำมาศึกษาจำนวน 60 ข้อ ได้แก่

2.1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	จำนวน 10 ข้อ
2.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	จำนวน 10 ข้อ
2.3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ	จำนวน 10 ข้อ
2.4 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม	จำนวน 10 ข้อ
2.5 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท	จำนวน 10 ข้อ
2.6 ปัจจัยด้านการสื่อสาร	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบประเมินการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จำนวน 100 คะแนน ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการกองทุน จำนวน 5 ประเด็น จำนวน 85 คะแนน 2) การสร้างนวัตกรรม จำนวน 15 คะแนน

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัด ตัวแปรทั้งหมดในงานวิจัยมีดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจ ความหมายของตัวแปรให้ตรงตามทฤษฎี

3.2.2 ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแบบวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้จากงานวิจัย ที่เคยศึกษาตัวแปรเหล่านี้มาก่อน เพื่อทำความเข้าใจและเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละแบบวัด รวมทั้งประเมินความเหมาะสมทั้งข้อความและมาตรวัดของแต่ละแบบวัด

3.2.3 สร้างแบบวัดตัวแปรทั้งหมด โดยใช้มาตรวัดแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก แบบประเมินค่า (Rating scale) และแบบตรวจรายการ (Checklist)

3.2.4 เครื่องมือวัดทุกฉบับได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) รวมทั้งความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) ว่าข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่นำมาศึกษาทั้ง 7 ปัจจัย นั้น เป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายแพทย์สุระ วิเศษศักดิ์ ตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบด้านเนื้อหา และภาษาการวิจัย

2) น.ส.วนิดา วิระกุล ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย และการประเมินผล

3) ดร.เสฐียรพงษ์ ศิวินา ตำแหน่งหัวหน้างานแผนงานและยุทธศาสตร์ โรงพยาบาลเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ และการประเมินผล

- 3.2.5 โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้
- + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
  - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่
  - 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างข้อคำถาม คณะกรรมการมีการประชุมอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี
 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะ
 กลุ่มพฤติกรรมนั้น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะ
 กลุ่มพฤติกรรมนั้น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะ
 กลุ่ม พฤติกรรมนั้น

แทนค่าจากสูตร กรณีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมีความเห็นตรงกันว่าให้ข้อคำถาม
 เป็นตัวแทนของลักษณะพฤติกรรม

$$3/3$$

$$\text{IOC} = 1$$

จากตัวอย่าง สามารถคำนวณค่า IOC ของข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1

จากนั้น คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC มากกว่า 0.67 เพื่อนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-Out) กับคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จำนวน 30 แห่ง ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2.5 วิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ (Item Analysis) โดยหาค่าสัมพัทธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมของแบบสอบถามด้านนั้น (Item-Total Correlation) ข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำไปใช้ในการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.6 การหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบทดสอบความรู้ โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder -Richardson) จากผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.66 (อยู่ระหว่าง 0.2 -0.8)

3.2.7 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating scale) โดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, Lee Joseph. 1970 : 161) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) จากการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ .863 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

3.3 รายละเอียดของเครื่องมือวัดแต่ละตัวแปรมี ดังนี้

3.3.1 เครื่องมือวัดความรู้

ในการวัดตัวแปรความรู้กองทุนหลักประกันสุขภาพ ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวัดของ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (2556 : 42-53) ข้อคำถามชนิด 2 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ถูกหรือใช่ และผิดหรือไม่ใช่ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบถูก ในข้อคำถามที่เห็นว่าถูก และเลือกตอบผิดในข้อที่เห็นว่าผิด

การแปลความหมายของคะแนน ความรู้กองทุนหลักประกันสุขภาพ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา หาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด เกณฑ์ให้คะแนนมีดังนี้ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ตัวอย่างข้อคำถาม

- ก. คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี
.....ใช่..... ไม่ใช่.....

3.3.2 เครื่องมือวัดการมีส่วนร่วม

ในการวัดตัวแปรการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ สำนักงานหลักประกันสุขภาพ (2556 : 47-50) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อการมีส่วนร่วมในร่วมคัดเลือกและกำหนดบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการกองทุนสุขภาพ ร่วมประชุม ร่วมสร้างการรับรู้ต่อบทบาทภารกิจของกองทุน ร่วมสมทบเงินเข้ากองทุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. คณะกรรมการมีการประชุมอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.3 เครื่องมือวัดภาวะผู้นำ

ในการวัดตัวแปรภาวะผู้นำ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ บีลีย์ ปฏิพิมพาคม (2550 : 288-292) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการสื่อสารที่ชัดเจน การสร้างทีมงาน สร้างบรรยากาศในการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดี มีการติดตามประเมินผลการ

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. มีกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของกองทุนหลักประกันสุขภาพ

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.4 เครื่องมือวัดแรงจูงใจ

ในการวัดตัวแปรแรงจูงใจ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2550 : 290-299) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อการแรงจูงใจด้านนโยบายบริหาร ด้านบุคลากรทั่วไป ด้านองค์กรและชุมชน และด้านความต้องการความสำเร็จภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการสื่อสารที่ชัดเจน การสร้างทีมงาน สร้างบรรยากาศในการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดี มีการติดตามประเมินผลการ

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. การกำหนดเป้าหมายของกองทุนสามารถดำเนินการให้สำเร็จได้

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.5 เครื่องมือวัดการทำงานเป็นทีม

ในการวัดตัวแปรการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน (2552 : 197-198) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจนและมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสม กระบวนการทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารและบรรยากาศในการทำงานที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินผลการดำเนินงาน

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. คณะกรรมการกองทุนฯ มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกัน

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.6 เครื่องมือวัดการรับรู้บทบาท

ในการวัดตัวแปรการรับรู้บทบาท ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน (2552 : 200) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อการรับรู้บทบาทที่แสดงออกตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่ บทบาทที่แสดงออกนี้ถูกกำหนดโดยความคาดหวังของสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. บางครั้งท่านจำเป็นต้องทำงานที่ขัดแย้งกับนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานเพื่อให้ งานประสบผลสำเร็จ

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.7 เครื่องมือวัดการสื่อสาร

ในการวัดตัวแปรการสื่อสาร ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวัดของ สุภวรรณ พวงไกรสร (2551: 56) ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยครอบคลุมในหัวข้อการสื่อสารทั้งด้านการสื่อสารจากบนลงล่าง ด้านการสื่อสารแนวนอนหรือในระดับเดียวกัน

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความเชิงบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” หากเป็นข้อความเชิงลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ท่านเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างชัดเจน

.....มากที่สุด .....มาก .....ปานกลาง .....น้อย .....น้อยที่สุด

3.3.8 เครื่องมือวัดการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

ในการวัดตัวแปรการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือแบบตรวจรายการ (Checklist) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (2556 : 42-53) โดยตรวจสอบเอกสาร หลักฐานอ้างอิง รายงานการประชุม รายงานการเงิน สรุปผลการดำเนินงาน โดยประเมินจำนวน 2 ประเด็น คะแนนเต็ม 100 คะแนน ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการกองทุน 85 คะแนน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพมีศักยภาพ มีความรู้ความเข้าใจใน วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย อำนาจหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณ มีการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมอย่างต่อเนื่อง มีการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบ มีการติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินงาน การนำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์มาใช้ในการดำเนินงาน 2) มีนวัตกรรม สุขภาพ จำนวน 15 คะแนนซึ่งเป็นนวัตกรรมสุขภาพที่สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพได้

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก การประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนเข้าประชุมอย่างน้อยร้อยละ 80 คะแนนเต็ม 4 คะแนน โดยตรวจสอบจากสมุดบันทึกรายงานการประชุม ลายมือชื่อคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ภาพถ่ายกิจกรรมการประชุม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เสนอไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจาก คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

4.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

5.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ การแปลความหมาย ดังนี้

5.2 สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมุติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) หรือการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม ลิสเรล (LISREL) (Joreskog, Karl G. & Sorbom. 1998 : 70) เพื่ออธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผล ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ โดยกำหนด นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Level of Significant .05)

การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และนักวิชาการ จำนวน 10 คน รวมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการให้ได้มา ดังนี้

การกำหนดคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1. ต้องเป็นคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพมากกว่า 4 ปี ขึ้นไป
2. มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
4. มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์

ซึ่งจากคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ จำนวน 140 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับฉลาก 10 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่ 2 นักวิชาการ

1. ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกองทุนหลักประกันสุขภาพ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป
2. มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือเคยทำทำการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ อย่างน้อย 1 เรื่อง
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
4. มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์

ซึ่งจากคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ จำนวน 26 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับฉลาก 10 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย แสดงดังในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงคุณลักษณะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยระยะที่ 2

กลุ่มที่	กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง	จำนวน/คน
1	กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง	10
2	นักวิชาการ	10
	รวม	20

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คือ แผนงานหรือแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่ผู้วิจัยนำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นคู่มือในการพิจารณา ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) วิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่วมกระบวนการระดมสมอง (Brain Storming) ของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน เพื่อวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบรวบรวม โดยการจดบันทึกลงในแบบวิจารณ์ ข้อเสนอแนะ ทำการบันทึกภาพบันทึกเสียงทุกเนื้อหา และทำการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาเทียบเคียงกับบริบทของการวิจัยและปรับปรุงรูปแบบตามการวิจารณ์และข้อเสนอแนะต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างรูปแบบของการพัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 2 นี้ ได้สรุปการวิเคราะห์ข้อวิพากษ์ ข้อวิจารณ์ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ จากการประชุมระดมสมอง เพื่อนำผลการสังเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำรูปแบบการพัฒนา

ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนา

ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ร่วมกับการประมวลความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์ตรง (The Critical Incident Technique) โดยเชิญนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น ผู้รับผิดชอบงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 ท่าน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะและนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เพื่อใช้เป็นตุ๊กตาในการพิจารณา

3.2 นำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยเน้นกับกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ประกอบด้วย กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และนักวิชาการ จำนวน 10 คน รวม 20 คน โดยใช้เวลาในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยจัดให้แต่ละกลุ่มนั่งรวมกัน และร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ และนำเสนอผลการเสนอแนะในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของตัวเองมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่ (Brain Storming) และนำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ให้สมบูรณ์ขึ้น

3.3 นำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่ได้จากการประชุมปฏิบัติการ (Workshop) ที่ได้ปรับปรุงแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบเลือกกิจกรรม ด้วยการให้คะแนนความเหมาะสม 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) เห็นด้วย (4) ไม่น่าใจ (3) ไม่เห็นด้วย (2) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) และเลือกรูปแบบกิจกรรมที่มีค่าคะแนนความเห็นชอบตั้งแต่ 3.66-4.33 และพัฒนาปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.3.1 นางสาววนิดา วิระกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านกองทุนหลักประกันสุขภาพ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น

3.3.2 นายแพทย์บุญมี โปธิ์สนาม นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

3.3.3 นางอาราดิ โคเวียง นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านบริการทางวิชาการ) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เสศ. 2551 : 186)

- คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วย
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่แน่ใจ
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

**การวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผล
การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด**

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 3 คือ กองทุนหลักประกันสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีคะแนนการประเมินผลการดำเนินงานอยู่ระดับ C-A คือเท่ากับ 0 – 89 คะแนน
2. มีความพร้อมทั้งมีความเต็มใจในการทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผล
การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ
3. ระยะทางห่างจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกิน 30 กิโลเมตร

ซึ่งจากคุณลักษณะทั้ง 3 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ จำนวน 54 กองทุน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับฉลาก จำนวน 5 กองทุน ๆ ละ 15 คน รวม 75 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากไม่ให้ประชากรมากเกินไปทำให้ควบคุมปัจจัยแทรกซ้อนไม่ได้

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด และตัวแปรอิสระในระยะเวลาที่ 1 ที่พบว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบวัดประสิทธิผลการบริหารจัดการทั้งก่อนและหลังการทดลอง และเครื่องมือวัดตัวแปรอิสระในระยะเวลาที่ 1 ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 แบบประเมินประสิทธิผลการบริหารจัดการ ซึ่งรวมอยู่ในแบบสอบถามการวิจัย
 ในระยะที่ 1

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ใช้วิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design)
 โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบ One -Group Pretest-Posttest Design ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้
 (Cook & Campbell. 1979 : 99)

O1-----X-----O2

เมื่อ O1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 X แทน การทำการทดลอง
 O2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพ
 การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ โดยการเลือกสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)
 จำนวน 5 กองทุน จำนวน 75 คน

4.2 ทำการเก็บข้อมูลก่อนทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เป็น Pretest

4.3 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน
 หลักประกันสุขภาพ กับกลุ่มทดลอง จำนวน 5 แห่ง รวม 75 คน

4.4 ทำการเก็บข้อมูลหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เป็น Posttest

4.5 นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วสรุปผลการดำเนินการ

5. การประเมินผลรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

เป็นการประเมินผลหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เป็นการวิจัยในระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการนำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้กับกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลที่มีความพร้อมทั้งมีความเต็มใจในการทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ระยะทางห่างจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกิน 30 กิโลเมตร และมีคะแนนผลการประเมิน ระดับ C-A เท่ากับ 0 - 89 คะแนน จำนวน 5 แห่ง ใช้เวลาทดลองเป็นเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ก่อนการใช้รูปแบบและหลังการใช้รูปแบบ ด้วย สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test

6. กระบวนการวิจัยรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิจัยระยะที่ 1

ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

จังหวัดร้อยเอ็ด

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านความรู้ 2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

4. ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท 5. ปัจจัยด้านการสื่อสาร

ตัวแปรต้นกลาง ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน

202 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล จำนวน 134 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) หรือการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL)

(Joreskog, Karl G. & Sorbom. 1998 : 70) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Level of Significant 0.05)

การวิจัยระยะที่ 2

การสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ
จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ เพื่อให้ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพ จำนวน 20 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นำผลวิจัยจากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เพื่อใช้เป็นร่างในการพัฒนา การรวบรวมข้อมูล การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) และการร่วมระดมสมอง (Brain Storming)

การวิจัยระยะที่ 3

การทดลองใช้ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มทดลองในการวิจัย คือ กองทุนหลักประกันสุขภาพ จำนวน 5 แห่ง ๆ ละ 15 คน รวม 75 คน การรวบรวมข้อมูล การวิจัยระยะที่ 3 ใช้รูปแบบการพัฒนาที่สร้างขึ้นในระยะเวลาที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มทดลองประมาณ 3 เดือน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบวัดประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ จังหวัดร้อยเอ็ด กับกลุ่มทดลองทั้ง Pretest และ Posttest ซึ่งการเก็บข้อมูลในระยะที่ 3 มีดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองก่อนทดลอง Pretest

ระยะที่ 2 ขณะทดลอง การรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ระยะที่ 3 หลังทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองหลังทดลอง Posttest แล้วเปรียบเทียบ

ความแตกต่าง ก่อนการใช้รูปแบบและหลังการใช้รูปแบบ ด้วย สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test

สรุปผลการวิจัย

แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการวิจัยทั้ง 3 ระยะ